

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΟ
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Αρμόδια: Αγγελική Αναστοπούλου
Νομική Σύμβουλος του Κράτους
Τηλ. 6937145768
Email: a.anastopoulou@nsk.gr**

Αθήνα 10-09-2025

ΠΡΟΣ

**ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ
Διεύθυνση Διοικητικού
υπόψη κ. Παναγιώτας Σούντα
Αναπληρώτριας Προϊσταμένης
Email: psanagn@aua.gr**

ΚΟΙΝ

Γραφείο Πρύτανη ΓΠΑ
Email: skin@aua.gr

Θέμα: Απάντηση στο από 07-08-2025 ερώτημα- προβληματισμό σας, ο οποίος υποβλήθηκε με email, αναφορικά με το εάν συνυπολογίζεται ο χρόνος της άδειας μητρότητας στον απαιτούμενο χρόνο για την μονιμοποίηση ή εξέλιξη μέλους ΔΕΠ.

Με αφορμή την από 07-08-2025 αίτηση της Σ.Α., Επίκουρης Καθηγήτριας στο Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης στο ΓΠΑ, προς τη Διεύθυνση Διοικητικού του Ιδρύματος, η οποία, μεταξύ άλλων, ζήτησε να αναγνωρισθεί ότι ο χρόνος της άδειας μητρότητας προσμετράται πλήρως στον απαιτούμενο χρόνο υπηρεσίας για μονιμοποίηση και εξέλιξη της στην βαθμίδα της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας, δημιουργήθηκε ο προβληματισμός στην Υπηρεσία σας, εάν το χρονικό διάστημα απουσίας μέλους ΔΕΠ με άδεια μητρότητας, (άρθρο 52 του ν.3528/2007), συνυπολογίζεται στο απαιτούμενο χρονικό διάστημα υπηρεσίας για την μονιμοποίηση ή την εξέλιξη του στην επόμενη βαθμίδα (άρθρο 19 του ν.4009/2011).

Επί του ανωτέρω ζητήματος επάγομαι τα ακόλουθα:

1. Στη διάταξη του άρθρου 52 του Υπαλληλικού Κώδικα [ν.3528/2007(Α'26)], όπως ισχύει, ορίζονται μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:
Άρθρο 52 Άδειες μητρότητας και προγεννητικού ελέγχου - Εξουσιοδοτική διάταξη.

« 1. Στις υπαλλήλους οι οποίες κυοφορούν, χορηγείται άδεια μητρότητας με πλήρεις αποδοχές δύο (2) μήνες πριν και τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό. Σε περίπτωση απόκτησης τέκνου πέραν του 3ου, η μετά τον τοκετό άδεια προσαυξάνεται κάθε φορά κατά δύο (2) μήνες. Η άδεια λόγω κυοφορίας

χορηγείται ύστερα από βεβαίωση του θεράποντος ιατρού για τον πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού.

Σε περίπτωση πολύδυμης κύησης, η άδεια λοχείας αυξάνεται κατά ένα (1) μήνα για κάθε τέκνο πέραν του ενός. 2...»

2. Στις διατάξεις των άρθρων 16 και 19 του ν.4009/2011 (Α'195), όπως ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 16 Καθηγητές

« 1. Το διδακτικό και ερευνητικό έργο στα Α.Ε.Ι. ασκείται από τους Καθηγητές οι οποίοι διακρίνονται σε Καθηγητές πρώτης βαθμίδας (Καθηγητές), αναπληρωτές Καθηγητές και επίκουρους Καθηγητές. Ως Διδακτικό έργο νοείται αυτό που ορίζεται στο άρθρο 31, ενώ το ερευνητικό έργο περιλαμβάνει ιδίως τη βασική ή εφαρμοσμένη έρευνα, την καθοδήγηση διπλωματικών εργασιών, μεταπτυχιακών διπλωμάτων και διδακτορικών διατριβών και συμμετοχή σε συνέδρια και ερευνητικά σεμινάρια...»

Άρθρο 19 Διαδικασία εκλογής, εξέλιξης και μονιμοποίησης καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων

«1. α) Προϋπόθεση για εκλογή σε θέση καθηγητή όλων των βαθμίδων είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος, καθώς και η συνάφεια αυτού του εν γένει ερευνητικού, επιστημονικού, διδακτικού, κλινικού ή καλλιτεχνικού έργου των υποψηφίων με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης. [...]

β) Για τα προσόντα εκλογής των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. ισχύουν, επιπλέον της περίπτωσης α', τα εξής: αα) Για την εκλογή σε θέση Επίκουρου Καθηγητή απαιτούνται: [ ], ββ) Για την εκλογή σε θέση Αναπληρωτή Καθηγητή απαιτούνται:

ι) Τέσσερα (4) έτη τουλάχιστον: αυτοδύναμης διδασκαλίας μετά την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος στο γνωστικό αντικείμενο του Τομέα σε Α.Ε.Ι. ή ομοταγή ιδρύματα του εξωτερικού ή αναγνωρισμένου επαγγελματικού έργου κατάλληλου επιπέδου σε σχετικό επιστημονικό πεδίο ή εργασίας σε αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα της χώρας, ή της αλλοδαπής.

Το χρονικό διάστημα των τεσσάρων (4) ετών μπορεί να κατανέμεται συνδυαστικά στις ανωτέρω δραστηριότητες, οι οποίες σε κάθε περίπτωση είναι αντίστοιχες με το επιστημονικό επίπεδο και συναφείς με το γνωστικό πεδίο της θέσης που προκηρύσσεται. ... γγ)...

γ) Οι Καθηγητές και οι υπηρετούντες Λέκτορες δύνανται να υποβάλλουν αίτηση εξέλιξης στην επόμενη βαθμίδα με τη συμπλήρωση τριετούς υπηρεσίας από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της πράξης του Πρύτανη για το διορισμό τους στη βαθμίδα που υπηρετούν κατά το χρόνο της αίτησής τους.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τη μονιμοποίηση των επί θητεία υπηρετούντων Λεκτόρων και Επίκουρων Καθηγητών. Οι μόνιμοι Λέκτορες και οι μόνιμοι Επίκουροι Καθηγητές μπορούν να υποβάλουν αίτηση εξέλιξης στην επόμενη βαθμίδα οποτεδήποτε μετά τη δημοσίευση της πράξης μονιμοποίησής τους, διατηρώντας τη μονιμότητά τους», και υπό την προϋπόθεση της συμπλήρωσης τριετούς υπηρεσίας στη βαθμίδα στην οποία υπηρετούν κατά το χρόνο της αίτησης...»

3. Στην προκειμένη περίπτωση το ζήτημα που τίθεται είναι εάν ο νομοθέτης με την πρόβλεψη συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος για την μονιμοποίηση ή εξέλιξη μέλους ΔΕΠ αποβλέπει στην πραγματική άσκηση καθηκόντων του μέλους ΔΕΠ κατά την διάρκεια του απαιτούμενου κατά περίπτωση χρόνου ή

εάν δύναται να συνυπολογιστεί και ο χρόνος απουσίας του μέλους ΔΕΠ με άδεια μητρότητας.

4. Τα μέλη ΔΕΠ, ως εκ της φύσεως του επιτελούμενου από αυτά έργου, το οποίο απαιτεί να έχουν αυξημένα προσόντα για να επιτελούν το διδακτικό και ερευνητικό τους έργο προς εξυπηρέτηση του δημοσίου σκοπού της παροχής ανώτατης εκπαίδευσης αναγνωρίζονται ως δημόσιοι λειτουργοί και εντάσσονται σε ιδιαίτερο προστατευτικό καθεστώς που εγγυάται την προσωπική και λειτουργική τους ανεξαρτησία (ΣτΕολ 41/2013, 3499/2015, 32013202/2013, ΔΕφΘεσ 85/2021, 474/2020, ΝΣΚ 46/2023).

Με τις διατάξεις του άρθρου 19 παρ.1 εδ.γ' του ν.4009/2011, οι οποίες συνεχίζουν να εφαρμόζονται σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 463 του ν.4957/2022 (Α'141), και την δοθείσα παράταση με την ΥΑ (Β'3294/2025), ο νομοθέτης όρισε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα παραμονής στην κατεχόμενη βαθμίδα μέλους ΔΕΠ, με αφετηρία τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης της πράξης του Πρύτανη για το διορισμό του στη βαθμίδα που υπηρετεί κατά το χρόνο της αίτησης εξέλιξής του, προκειμένου να θεμελιωθεί το δικαίωμά του για εξέλιξη στην ανώτερη βαθμίδα, αποβλέποντας στην πραγματική άσκηση των διδακτικών, ερευνητικών και λοιπών καθηκόντων αυτού στο ΑΕΙ που υπηρετεί, καθ' όλο το απαιτούμενο για την εξέλιξη, χρονικό διάστημα παραμονής στην κατεχόμενη βαθμίδα.

5. Όπως έχει ερμηνευθεί και γίνει δεκτό με γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ, η ανωτέρω απαίτηση του νομοθέτη σκοπό έχει να εκτιμηθεί εάν το μέλος ΔΕΠ είναι πραγματικά κατάλληλο για να εξελιχθεί στην ανώτερη καθηγητική βαθμίδα με βάση το διδακτικό, ερευνητικό και διοικητικό έργο που έχει παραγάγει κατά το απαιτούμενο χρονικό διάστημα παραμονής στην προηγούμενη καθηγητική βαθμίδα (17/2022, 91/2018, 69/2023, 600/2012 και 256/2006).

Ειδικότερα με την Γνμδ **ΝΣΚ 17/2022** έγινε δεκτό ότι το χρονικό διάστημα των εννέα (9) μηνών της άδειας ανατροφής τέκνου με αποδοχές που χορηγείται σε μέλος ΔΕΠ δεν συνυπολογίζεται στην τριετή προϋπηρεσία που απαιτείται για την εξέλιξή του ως μέλος ΔΕΠ στην επόμενη βαθμίδα, και ότι ο μη συνυπολογισμός του χρόνου αυτού στον απαιτούμενο για την εξέλιξή τους χρόνο παραμονής στην κατεχόμενη βαθμίδα δεν αντίκειται στις αρχές της προστασίας της μητρότητας και της οικογένειας, αφού η σχετική πρόνοια έχει εξαντληθεί με τη χορήγηση της σχετικής άδειας στο μέλος ΔΕΠ με πλήρεις, μάλιστα, αποδοχές.

Εξάλλου, σύμφωνα με την Γνμδ **ΝΣΚ 91/2018**, όπου θέλησε ο νομοθέτης να υπολογίζεται ο χρόνος της απουσίας του μέλους Δ.Ε.Π. από το ίδρυμα στο οποίο υπηρετεί, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και, συνεπώς, και για την εξέλιξή του σε ανώτερη βαθμίδα, το όρισε ρητά, όπως με την παρ. 5 του άρθρου 24 του ν.4009/2011, την παρ. 20 του άρθρου 3 του ν. 3027/2002, όπως ίσχυε πριν την κατάργησή της με το άρθρο 81 παρ.16 του ν. 4009/2011 με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων των άρθρων 76 έως και 80 του αυτού νόμου και το άρθρο 5 του ν. 2530/1997, όπως ίσχυε πριν την κατάργησή του με το άρθρο 81 παρ. 16 του ν. 4009/2011, με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων των άρθρων 76 έως και 80 του αυτού νόμου.

Περαιτέρω, με την Γνμδ **ΝΣΚ 69/2023** έγινε δεκτό ότι με βάση τους προβλεπόμενους στόχους της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, η εμπειρία, που απαιτείται ως τυπικό προσόν για την κατάταξη σε θέση εργασίας ανώτερου βαθμού Εμπείρου υπαλλήλου, Ελεγκτή ή άλλης Θέσης Ειδικής Βαρύτητας, συνδέεται άρρηκτα με την πραγματική άσκηση υπηρεσίας, η οποία και μόνον είναι δυνατό να διασφαλίζει την απόκτηση των ειδικών απαιτούμενων προσόντων για την τοποθέτηση των υπαλλήλων της Α.Α.Δ.Ε. σε θέσεις ιδιαίτερης ευθύνης. Η αδυναμία δε κατάταξης σε θέση ανώτερου βαθμού λόγω έλλειψης του ανωτέρω προσόντος, δεν είναι οριστική και διαρκής, αλλά το σχετικό κώλυμα έχει παροδικό χαρακτήρα και αίρεται μόλις συμπληρωθεί το τυπικό προσόν, μόλις δηλαδή συμπληρωθεί ο απαιτούμενος για την συγκεκριμένη θέση εργασίας χρόνος πραγματικής υπηρεσίας του υπαλλήλου.

Τονίζεται δε, στην ίδια γνωμοδότηση, ότι, αν και το νομοθετικό καθεστώς εξέλιξης μελών ΔΕΠ στην επόμενη βαθμίδα είναι διαφορετικό από το καθεστώς που διέπει τους υπαλλήλους της Α.Α.Δ.Ε., ωστόσο σε αμφότερες τις κατηγορίες εργαζομένων, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών που τις διέπουν, ο νομοθέτης αποβλέπει στην ενεργή υπηρεσία και στην πραγματική παροχή έργου, που κατά τεκμήριο συνεπάγεται την απόκτηση των απαιτούμενων προσόντων για την κατάταξη σε ανώτερη θέση.

Επιπλέον, ο Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ν. 4831/2021 Α` 170), απαιτεί για τη μονιμοποίηση και προαγωγή των Δοκίμων Δικαστικών Πληρεξουσίων στον βαθμό του Δικαστικού Πληρεξουσίου διετή πραγματική και ενεργή υπηρεσία, στην οποία δεν υπολογίζεται το διάστημα κατά το οποίο ο/η δόκιμος/η έλαβε εκπαιδευτική ή αναρρωτική άδεια, άδεια κύησης, λοχείας ή ανατροφής τέκνου. (άρθρο 64 παρ. 1 εδ. γ ν. 4831/2021).

6. Το Συμβούλιο της Επικράτειας (Τμ.Γ`) με την απόφαση **795/2021**, ερμηνεύοντας τη σχετική διάταξη του ν.4009/2011, δέχθηκε ότι «η κρίση για εξέλιξη στην επόμενη βαθμίδα καθηγητή Α.Ε.Ι. είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το διδακτικό, ερευνητικό και λοιπό έργο του υπό εξέλιξη καθηγητή, που έχει συντελεστεί τα τελευταία πέντε έτη από την υποβολή της αίτησής του, εφόσον κατ` εκτίμηση και του έργου αυτού είναι δυνατόν να κριθεί αν είναι πραγματικά κατάλληλος για την άσκηση των καθηκόντων της ανώτερης βαθμίδας» και έκρινε, ότι στον χρόνο της τριετούς υπηρεσίας, που απαιτείται από το άρθρο 19 ν.4009/2011 να έχει συμπληρωθεί για την εξέλιξη μέλους ΔΕΠ στην επόμενη βαθμίδα, δεν συνυπολογίζεται ο χρόνος απόσπασής του στην Προεδρία της Δημοκρατίας (σκέψη 9).

Περαιτέρω, με την **3207/2010** απόφασή του έγινε δεκτό ότι για τη μονιμοποίηση των επίκουρων καθηγητών επί θητεία απαιτείται τριετής παραμονή στη θέση που κατέχουν στο πανεπιστημιακό ίδρυμα στο οποίο ζητούν να μονιμοποιηθούν. Τούτο δε, προκειμένου να καταστεί δυνατό να εκτιμηθεί αν είναι πραγματικά κατάλληλοι για να μονιμοποιηθούν στο συγκεκριμένο πανεπιστημιακό ίδρυμα, με βάση τα κριτήρια που θέτει ο νόμος, ήτοι το διδακτικό, ερευνητικό και διοικητικό έργο που έχουν παραγάγει στο συγκεκριμένο πανεπιστήμιο.

Συμπέρασμα

Λαμβάνοντας υπόψη τις επίμαχες διατάξεις που αφορούν στο εξεταζόμενο ζήτημα, όπως έχουν ερμηνευθεί με τις αποφάσεις του ΣΤΕ και τις γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ, προκύπτει ότι ο νομοθέτης για την μονιμοποίηση ή εξέλιξη μέλους ΔΕΠ αποβλέπει στην πραγματική άσκηση των διδακτικών, ερευνητικών και λοιπών καθηκόντων του, καθ' όλο το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα παραμονής του στην αντίστοιχη καθηγητική βαθμίδα, εφόσον κατ' εκτίμηση και του έργου αυτού είναι δυνατόν να κριθεί εάν είναι πραγματικά κατάλληλος για την μονιμοποίησή του, ή την άσκηση των καθηκόντων της ανώτερης βαθμίδας. Κατά συνέπεια, δεδομένης και της μη ύπαρξης αντίθετης πρόβλεψης, ο χρόνος της άδειας μητρότητας που λαμβάνει μέλος ΔΕΠ δεν συνυπολογίζεται στον απαιτούμενο από το άρθρο 19 παρ.1 του ν.4009/2011 χρόνο για την μονιμοποίηση ή την εξέλιξή του σε ανώτερη βαθμίδα.

Η Νομική Σύμβουλος του Κράτους

Αγγελική Αναστοπούλου